

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
W KATOWICACH

40-024 Katowice, ul. Powstańców 41a
Tel./Fax (0-32) 256-46-96, Tel/Fax (0-32) 255-26-47, Tel. /Fax (0-32) 255-44-04
E-mail: katowice@uokik.gov.pl

Katowice, dn.28.03.2001r.

RKT-565/03/00/MK

DECYZJA nr RKT- 08/2001

Na podstawie art.479²⁹ § 2 k.p.c. po rozpatrzeniu odwołań „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w Głubczycach oraz Panów Zbigniewa Sz. i Romana H. właścicieli Zakładu Usług Pogrzebowych s.c. w Głubczycach, złożonych w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach w dniu 14.02.2001r. od decyzji nr RKT-02/2001 wydanej w sprawie postępowania administracyjnego wszczętego na wniosek Pana Ryszarda W. właściciela Zakładu Usług Pogrzebowych „Charon” w Głubczycach przeciwko Panom Zbigniewowi Sz. i Romanowi H. prowadzącym Zakład Usług Pogrzebowych s.c. w Głubczycach oraz spółce „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w Głubczycach, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **uchyla się** zaskarżoną decyzję w całości.

I. Na podstawie art.104 k.p.a. oraz art.8 ust.1 w związku z art.4 pkt.4 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz.U. z 1999r. Nr 52, poz.547 ze zmian. Dz.U. z 2000r. Nr 31, poz. 381, Dz.U. z 2000r. Nr 60, poz.704), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego na wniosek Pana Ryszarda W. właściciela Zakładu Usług Pogrzebowych „Charon” w Głubczycach przeciwko Panom Zbigniewowi Sz. i Romanowi H. prowadzącym Zakład Usług Pogrzebowych w Głubczycach s.c. oraz spółce „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w Głubczycach, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **nakazuje się zaniechania** stosowania praktyki monopolistycznej polegającej na przyznaniu przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. Panom Zbigniewowi Sz. i Romanowi H. wyłączności na kopanie grobów, budowę, montaż i demontaż nagrobków, ekshumacje, otwieranie grobowców do pochówku, na cmentarzu będącym własnością Gminy Głubczyce, co jest porozumieniem

polegającym na ograniczeniu dostępu do rynku przedsiębiorcom nie objętym porozumieniem.

II. Na podstawie art.104 k.p.a oraz art.8 ust.1 w związku z art.5 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz.U. z 1999r. nr 52, poz.547 ze zmian. Dz.U. z 2000r. nr 31, poz. 381 , Dz.U. z 2000r. nr 60, poz.704), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego na wniosek Pana Ryszarda W. właściciela Zakładu Usług Pogrzebowych „Charon” w Głubczycach przeciwko Panom Zbigniewowi Sz. i Romanowi H. prowadzącym Zakład Usług Pogrzebowych s.c. w Głubczycach, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **nakazuje się zaniechania** stosowania przez Panów Z.Sz.i R.H.-Zakład Usług Pogrzebowych w Głubczycach, praktyki monopolistycznej polegającej na niedopuszczaniu Pana Ryszarda W. i innych przedsiębiorców do wykonywania czynności kopania grobów, budowy, montażu i demontażu nagrobków, ekshumacji, otwierania grobowców do pochówku, na cmentarzu będącym własnością Gminy Głubczyce, przez co Panowie Z.Szymczyk i R.Hauptman, przeciwdziałają ukształtowaniu się warunków do powstania i rozwoju konkurencji.

III. Na podstawie art.104 k.p.a oraz art.8 ust.1 w związku z art.5 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz.U. z 1999r. nr 52, poz.547 ze zmian. Dz.U. z 2000r. nr 31, poz. 381 , Dz.U. z 2000r. nr 60, poz.704), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego na wniosek Pana Ryszarda W. właściciela Zakładu Usług Pogrzebowych „Charon” w Głubczycach przeciwko spółce „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w Głubczycach, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **nakazuje się zaniechania** stosowania przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w Głubczycach praktyki monopolistycznej polegającej na przyznaniu Panom Zbigniewowi Sz. i Romanowi H. wyłączności na kopanie grobów, budowę, montaż i demontaż nagrobków, ekshumacje, otwieranie grobowców do pochówku, na cmentarzu będącym własnością Gminy Głubczyce, przez co „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w Głubczycach przeciwdziałają ukształtowaniu się warunków do powstania i rozwoju konkurencji.

IV. Na podstawie art.104 k.p.a w związku z art.4 pkt 4 i art.5 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz.U. z 1999r. nr 52, poz.547 ze zmian. Dz.U. z 2000r. nr 31, poz. 381 , Dz.U. z 2000r. nr 60, poz.704), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego na wniosek Pana Ryszarda W. właściciela Zakładu Usług Pogrzebowych „Charon” w Głubczycach przeciwko spółce „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w Głubczycach oraz Panom Zbigniewowi Sz. i Romanowi H. prowadzącym Zakład Usług Pogrzebowych s.c. w Głubczycach, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **nie stwierdza się** stosowania przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. oraz Panów Z.Sz. i R.H. praktyki monopolistycznej polegającej na przyznaniu przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w Głubczycach Panom Z.Sz. i R.H. prawa wyłączności na użytkowanie kaplicy cmentarnej.

V. Na podstawie art.104 k.p.a oraz art.14 ust.1 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz.U. z 1999r. nr 52, poz.547 ze zmian. Dz.U. z 2000r. nr 31, poz. 381 , Dz.U. z 2000r. nr 60, poz.704), w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **nakłada się** na Pana Zbigniewa Sz. i Romana H.–prowadzących Zakład Usług Pogrzebowych s.c. w Głubczycach karę pieniężną w wysokości 1.000 PLN (słownie: tysiąc złotych) płaćną do budżetu państwa.

VI. Na podstawie art.104 k.p.a oraz art.14 ust.1 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz.U. z 1999r. nr 52, poz.547 ze zmian. Dz.U. z 2000r. nr 31, poz. 381 , Dz.U. z 2000r. nr 60, poz.704), w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **nakłada się** na „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w Głubczycach karę pieniężną w wysokości 2.500 PLN (słownie: dwa tysiące pięćset złotych) płaćną do budżetu państwa.

Uzasadnienie

W dniu 29 sierpnia 2000r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach (zwany dalej organem antymonopolowym) wpłynął wniosek Pana Ryszarda W. prowadzącego Zakład Usług Pogrzebowych „Charon” w Głubczycach, dotyczący wszczęcia postępowania antymonopolowego przeciwko Panom Zbigniewowi Sz., Romanowi H. prowadzącym Zakład Usług Pogrzebowych s.c. w Głubczycach. Z uzasadnienia w/w wniosku wynikało, iż spółka „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w Głubczycach, której Gmina Głubczyce przekazała administrowanie cmentarzem komunalnym, podpisała z Panami Z.Sz. i R.H. umowę, która zagwarantowała im wyłączność na wykonywanie wszystkich usług cmentarnych tj.: kopanie grobów, budowę grobowców, ekshumacje, wynajem kaplicy cmentarnej, montaż i demontaż nagrobków w przypadku ponownego pochówku, otwieranie grobowców do pochówku. Żadnej z w/w usług nie mogła wykonywać na terenie cmentarza firma Pana R.W., ani też żaden inny przedsiębiorca. Uregulowania zawarte w w/w umowie pozwalały zdaniem wnioskodawcy, Panu R.W. na wykonywanie usług na terenie cmentarza komunalnego, związanych tylko z tzw. asystą pogrzebową. Zdaniem wnioskodawcy możliwość świadczenia pozostałych usług na terenie cmentarza, powinna być zapewniona tak jak i w innych gminach na terenie województwa opolskiego, wszystkim podmiotom prowadzącym działalność na terenie miasta i gminy Głubczyce.

Organ antymonopolowy w związku ze złożonym wnioskiem, w dniu 09.10.2000r. wszczął przeciwko spółce „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w Głubczycach oraz Panom Zbigniewowi Sz. i Romanowi H. –Zakład Usług Pogrzebowych w Głubczycach postępowanie antymonopolowe w sprawie nakazania zaniechania stosowania praktyk monopolistycznych polegających na przyznaniu wyłączności na kopanie grobów, budowę, montaż i demontaż nagrobków, ekshumacje, wynajem kaplicy pogrzebowej, otwieranie grobowców do pochówku, na cmentarzu będącym własnością Gminy Głubczyce, co mogło zdaniem organu antymonopolowego być praktyką monopolistyczną określoną w art.4 pkt 4 oraz art.5 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz.U. z 1999r. nr 52, poz.547 ze zmian. Dz.U. z 2000r. nr 31, poz. 381)

W odpowiedzi na wszczęcie postępowania administracyjnego Panowie Z.Sz. i R.H. stwierdzili, iż podpisanie umowy z „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. nastąpiło w drodze negocjacji. Możliwość wykonywania usług kopania grobów, ekshumacji oraz budowy grobowców przez tylko jedną firmę, wynika z konieczności zachowania ostrożności przy wykonywaniu tego typu prac na cmentarzu. Możliwość uszkodzenia w czasie wykonywania tych prac, innych nagrobków oraz wynikająca z tego odpowiedzialność uzasadniają fakt, aby usługi te wykonywała tylko jedna firma.

Takie też stanowisko zajęła w ustosunkowaniu się do wszczęcia postępowania „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. Spółka ta stwierdziła, iż z racji możliwości uszkodzenia nagrobków, usługi cmentarne powinny być wykonywane tylko przez jedną firmę. Natomiast usługi pogrzebowe mogą być prowadzone przez każdy zarejestrowany zakład pogrzebowy, z ograniczeniem czynności dotyczących kopania grobów, budowy grobowców. Każdy zakład pogrzebowy może na terenie cmentarza prowadzić ceremonię pogrzebu. Ograniczenia obejmują jedynie czynności związane z kopaniem grobów, budową grobowców oraz ekshumacją zwłok. Ponadto spółka stwierdziła, iż w okresie administrowania cmentarzem przez R.W., posiadał on również wyłączność na wykonywanie usług cmentarnych.

Pan Ryszard W. nie zgodził się z twierdzeniem, iż w okresie administrowania cmentarzem w latach 1991-1996 posiadał on wyłączność na wykonywanie pewnego rodzaju usług i inne firmy mogły budować grobowce na terenie cmentarza. Ponadto „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w trakcie postępowania stwierdziła, iż w okresie 2-letnim tj. 1996-1998, również Pan R.W. mógł po uzgodnieniu z administratorem wykonywać usługi kopania grobów.

W toku prowadzonego postępowania administracyjnego, organ antymonopolowy ustalił, iż zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 1996r. Nr 13, poz. 74) jednym z zadań własnych gminy jest zaspokojenie potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie spraw cmentarzy gminnych. Gmina Głubczyce, która jest właścicielem cmentarza komunalnego przekazała zadania związane z administracją tego cmentarza jednoosobowej spółce Gminy, która została utworzona w dniu 01.01.1996r. W latach 1991-1996 administratorem cmentarza komunalnego był Pan Ryszard W. Umową nr 1/96 z dnia 22 grudnia 1996r. (karta nr 26), spółka „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. przekazała Panu Zbigniewowi Sz. i Romanowi H. prowadzenie działalności na terenie cmentarza komunalnego w zakresie usług pogrzebowych. Zgodnie z zapisami tej umowy, zakład Panów Sz. i H. został zobowiązany do utrzymania czystości i porządku na terenie cmentarza. Ponadto zgodnie z § 3 tej umowy, firma Panów Sz. i H. miała prawo do kopania grobów, formowania mogił, prowadzenia ceremonii pogrzebowych, budowy grobowców i nagrobków, ekshumacji zwłok. W treści umowy nie dokonano ścisłego rozgraniczenia danych usług na usługi cmentarne i pogrzebowe. Z treści § 9 tej umowy wynikało, iż usługi pogrzebowe na terenie miasta mogły wykonywać inne zakłady pogrzebowe, z wyłączeniem czynności dotyczących kopania i porządkowania grobów. Taki zapis w umowie zapewnił de facto Panom Sz. i H. wyłączność na świadczenie usług kopania i porządkowania grobów na terenie tego cmentarza. Ponadto w regulaminie Cmentarza Komunalnego w Głubczycach (karta nr 48), w pkt.3 zapisano, iż „Usługi cmentarne związane z pochówkiem takie jak: kopanie grobu, budowa grobowca, ekshumacja zwłok, demontaż i montaż nagrobków, wynajem kaplicy cmentarnej z obsługą lub bez, wykonuje wyłącznie zakład pogrzebowy świadczący usługi na terenie cmentarza”, tj. zakład Panów Sz. i H.

Wskutek tej umowy oraz obowiązującego regulaminu inne zakłady pogrzebowe mogły na terenie cmentarza komunalnego, świadczyć tylko usługi związane z asystą pogrzebową, do momentu złożenia trumny w grobie. Pozostałe czynności związane z chowaniem zmarłych tj. kopanie grobów, otwieranie grobowców, budowa grobowców, montaż i demontaż grobowców oraz ekshumacje, co wynika z informacji przedłożonych przez strony postępowania, mogła wykonywać tylko firma Panów Sz. i H.

Na podstawie powyższych ustaleń, w efekcie złożonych przez strony postępowania wyjaśnień a także zgromadzonych dowodów, organ antymonopolowy w dniu 31.01.2001r. wydał decyzję nr RKT-02/2001.

W punkcie I sentencji tej decyzji, organ antymonopolowy nakazał zaniechania stosowania przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w Głubczycach oraz Panów Z.Sz. i R.H. porozumienia monopolistycznego polegającego na przyznaniu przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. Panom Zbigniewowi Sz. i Romanowi H. wyłączności na kopanie grobów, budowę, montaż i demontaż nagrobków, ekshumacje, użytkowanie kaplicy pogrzebowej, otwieranie grobowców do pochówku, na cmentarzu będącym własnością Gminy Głubczyce, co było zdaniem organu antymonopolowego porozumieniem o jakim mowa w art.4 ust.4 ustawy antymonopolowej, polegającym na ograniczeniu dostępu do rynku przedsiębiorcom nie objętym porozumieniem,

Ponadto w punkcie II i III sentencji decyzji, organ antymonopolowy nakazał zaniechania odpowiednio przez Panów Z.Sz. i R.H. oraz „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. praktyki monopolistycznej polegającej na niedopuszczeniu przez Panów Z.Sz. i R.H. oraz przyznaniu tym Panom ze strony „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w Głubczycach, wyłączności na kopanie grobów, budowę, montaż i demontaż nagrobków, ekshumacje, użytkowanie kaplicy pogrzebowej, otwieranie grobowców do pochówku, na cmentarzu będącym własnością Gminy Głubczyce, przez co „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w Głubczycach oraz Panowie Z.Sz. i R.H. przeciwdziałali ukształtowaniu się warunków do powstania i rozwoju konkurencji, co zdaniem organu antymonopolowego było praktyką monopolistyczną o jakiej mowa w art.5 ust.1 pkt 1 ustawy antymonopolowej.

W związku ze stwierdzeniem w punkcie I, II i III sentencji decyzji, stosowania przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. oraz Panów Z.Sz. i R.H. praktyk monopolistycznych o jakich mowa w art.4 pkt 4 oraz art.5 ust.1 pkt 1 w/w ustawy, organ antymonopolowy w punkcie IV i V sentencji tej decyzji, nałożył na podstawie art.14 ust.1 ustawy antymonopolowej, na Pana Z.Sz. i R.H. oraz „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. karę pieniężną w wysokości odpowiednio 3.700 PLN oraz 17.350 PLN płatną do budżetu państwa.

W terminie przewidzianym w art.10 ust.1 ustawy antymonopolowej, „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. oraz Panowie Z.Sz. i R.H., złożyli za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach, odwołania od decyzji RKT-02/2001 z dnia 31.01.2001r. do Sądu Okręgowego w Warszawie-Sądu Antymonopolowego.

„Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w wniesionym odwołaniu wniosły o zmianę przedmiotowej decyzji i częściowe uchylenie pkt III oraz uchylenie pkt V oraz wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji w części dotyczącej pkt V do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd Antymonopolowy. Natomiast Panowie Z.Sz. i R.H. w swoim odwołaniu, wnieśli o uchylenie decyzji RKT-02/2001 w całości.

W uzasadnieniu wniesionego odwołania „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. zarzuciły organowi antymonopolowemu niezgodność ustaleń faktycznych z materiałem dowodowym zebrany w sprawie poprzez ustalenie iż „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. stosowały praktyki monopolistyczne polegające na przyznaniu wyłączności Panom Z.Sz. i R.H. na budowę-montaż i demontaż nagrobków oraz użytkowanie kaplicy pogrzebowej na cmentarzu komunalnym.

Zdaniem „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. z § 9 umowy nr 1/96 wynika, iż usługi pogrzebowe na terenie miasta mogą prowadzić inne zakłady pogrzebowe z wyłączeniem czynności dotyczących kopania grobów i uporządkowania mogił. Natomiast § 10 tej umowy mówi o tym, iż wykonywanie usług pogrzebowych przez podmioty spoza terenu gminy będzie możliwe jedynie za zgodą administratora. Wobec czego zdaniem „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. należy stwierdzić, iż w/w umową ograniczono innym podmiotom działającym na terenie miasta w tym m.in. Panu R.W.,

wykonywanie usług kopania grobów oraz porządkowania mogił. Takie ograniczenie działalności było zdaniem „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. spowodowane złą jakością wykonywanych przez Pana R.W. usług na cmentarzu komunalnym.

Ponadto zdaniem „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w zawartej umowie nr 1/96 nie przyznano wyłączności Panom Z.Sz. i R.H. na budowę, montaż i demontaż nagrobków, otwieranie grobowców do pochówku. Zdaniem „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. ustalenia Urzędu, iż takie praktyki miały miejsce są bezpodstawne. Dowodem na bezpodstawność tych ustaleń jest zdaniem „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. fakt, iż w trakcie trwania postępowania Pan R.W. otwierał grobowiec oraz zbudował nagrobek. Ponadto „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. wskazują, iż nagrobki w większości przypadków są budowane przez firmy kamieniarskie a nie pogrzebowe.

Nie słuszny zdaniem „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. jest również zarzut stosowania praktyki monopolistycznej polegającej na przyznaniu prawa wyłączności użytkowania kaplicy cmentarnej Panom Z.Sz. i R.H.. Zdaniem „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. prawo do korzystania z kaplicy mają wszyscy o czym świadczy uchwała Zarządu Gminy ustalająca maksymalne stawki opłat za wynajem kaplicy cmentarnej.

Ponadto ze względu na sytuację finansową spółki oraz planowany zysk za 2000r., „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. wniosły o uchylenie nałożonej w pkt.V sentencji decyzji nr RKT-02/2001, kary pieniężnej. Jako dodatkowy argument przemawiający za uchyleniem przez organ antymonopolowy kary pieniężnej, Spółka podniosła fakt, iż w swoich poczynaniach kierowała się chęcią stworzenia na cmentarzu godnych warunków do pochówku oraz należyтым dbaniem o stan cmentarza. „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w odwołaniu uznały, iż sposób osiągnięcia takiego stanu rzeczy, w świetle orzecznictwa antymonopolowego nie był właściwy. Dlatego też chcąc naprawić taki stan rzeczy „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. aneksem zmieniły umowę nr 1/96 oraz regulamin cmentarza komunalnego. Jako dowód powyższego do odwołania dołączono nowy obowiązujący od 12.02.2001r. regulamin cmentarza komunalnego oraz aneks nr 1 z dnia 12.02.2001r. do umowy nr 9 z dnia 31.10.2000r., w którym strony postanowiły wykreślić postanowienia § 9 i 10 umowy.

Natomiast Panowie Z.Sz. i R.H. w treści odwołania zarzucili niezgodność treści ustaleń w niej zawartych ze stanem faktycznym oraz naruszenie w prowadzonym postępowaniu zasady wynikającej z art.7 k.p.a poprzez nie wyjaśnienie istotnych okoliczności mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. W uzasadnieniu swojego odwołania uznali za nieprawdziwy fakt, iż z umowy nr 1/96 zawartej z Gminą wynika, że posiadają wyłączność na kopanie grobów, demontaż i montaż nagrobków. Ponadto odwołujący się wskazują, iż w przeważającej ilości nagrobki są wykonywane przez inne podmioty a oni sami w rozpatrywanym okresie wykonali jedynie dwa nagrobki. Ponadto odwołujący się wskazują, że nie mają żadnego wpływu na kreowanie zasad funkcjonowania tego rynku, a otrzymywanie zleceń zależy wyłącznie od jakości, ceny i kompleksowości świadczonych usług. Odwołujący się nie mają również żadnego wpływu na ustalanie zasad funkcjonowania i organizacji cmentarza komunalnego w Głubczycach, są to ich zdaniem samodzielne decyzje Zarządu Gminy i administratora cmentarza zatem przeniesienie odpowiedzialności za ograniczenie wykonania części usług na odwołujących się uważają oni za nieporozumienie nie mające uzasadnienia prawnego i faktycznego. Ograniczenie Panu R.W. działalności na cmentarzu komunalnym było spowodowane nierzetelnością świadczonych usług i nie dostosowywaniem się do zaleceń administratora. Zdaniem odwołujących się brak otrzymywania przez R.Wojciechowskiego zleceń, jest

spowodowany złą jakością świadczonych przez niego usług oraz brakiem dostatecznej liczby pracowników do wykonywania odpowiednich prac.

Organ antymonopolowy ustalił i zważył co następuje:

I. Do stwierdzenia stosowania praktyki z art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów, konieczne jest udowodnienie przedsiębiorcom objętym porozumieniem, ograniczenia dostępu do rynku lub eliminowania z rynku przedsiębiorców nie objętych tym porozumieniem.

Artykuł 4 ustawy antymonopolowej wymienia przykładowo jakie zachowania przedsiębiorców na rynku można uznać za porozumienia pomiędzy przedsiębiorcami. Porozumienie o jakim mowa w art.4 ust.4 ustawy, może być zawarte zarówno przez konkurentów na danym rynku, jak przez kolejnych uczestników obrotu gospodarczego. Przejawem zawarcia takiego porozumienia jest istotne ograniczenie konkurencji na rynku np. poprzez zawarcie pomiędzy przedsiębiorcami umów zawierających klauzule wyłączności. Jednakże wyłączność sprzedaży określonych towarów lub usług nie jest sama przez się praktyką monopolistyczną. Aby można mówić, iż zawarcie w umowie takiej klauzuli jest niedozwolone, konieczne jest wykazanie, iż prawo do wyłączności ogranicza dostęp do rynku innym przedsiębiorcom.

Jak wskazano to wcześniej, Gmina Głubczyce przekazała administrowanie cmentarzem spółce „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. , która to umową z dn.22.12.1996r. nr 1/96 przekazała utrzymanie cmentarza Panom Sz. i H. Poprzez zapisy w tej umowie oraz w regulaminie cmentarza komunalnego, iż usługi związane z pochówkiem takie jak: kopanie grobu, budowa grobowca, ekshumacja zwłok, montaż i demontaż nagrobków może na terenie tego cmentarza świadczyć tylko zakład Panów Z.Sz. i R.H., przyznała tym przedsiębiorcom prawo do wyłączności na świadczenie tych usług. Ten punkt regulaminu przewiduje również wyłączność na wynajem kaplicy cmentarnej, jednakże organ antymonopolowy swoje stanowisko co do tego zapisu w regulaminie zajął w punkcie IV tej decyzji. Ponadto jak wynika z korespondencji przesłanej przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. do Pana R.W. (karta nr 6), nie mógł on wykonywać usługi otwierania grobowców. W efekcie czego pozostałe zakłady pogrzebowe w tym i zakład Pana R.W. zostały pozbawione możliwości świadczenia tego rodzaju usług na cmentarzu, a ich działalność poprzez takie zapisy zawarte w umowie 1/96 oraz w regulaminie, została ograniczona do możliwości tzw. asysty pogrzebowej tj. do momentu złożenia trumny w grobie. W efekcie zawartej umowy pomiędzy „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. a Z.Sz. i R.H., została konkurentom Panów Z.Sz. i R.H.- w tym i Panu Ryszardowi W., ograniczona możliwość świadczenia usług na terenie cmentarza komunalnego w porównaniu do zakresu usług wykonywanych przez Panów Z.Sz.i R. H..

Gmina, a także i spółka „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. były uprawnione do przekazania innemu podmiotowi zarządu cmentarzem. Jednak przekazanie pewnych zadań innemu przedsiębiorcy nie powinno skutkować ograniczeniem konkurencji, poprzez zawarcie w umowie oraz regulaminie zapisu, przyznającego jednemu przedsiębiorcy wyłączności prawa do kopania grobów, budowy nagrobków itd. Zawarcie takiego zapisu skutkowało na rynku ograniczeniem dostępu do prowadzenia działalności tj. świadczenia tych usług na cmentarzu komunalnym innym zakładom pogrzebowym, w tym i Panu R.W. Ponadto taki zapis w umowie, pozbawił klientów tj. rodziny zmarłych prawa wyboru firmy, która może dokonać wykopania grobu a także

i budowy nagrobka. Uzasadnia to zarzut uczestnictwa „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w Głubczycach oraz Panów Zbigniew Sz. i Roman H. prowadzących Zakład Usług Pogrzebowych w Głubczycach w porozumieniu monopolistycznym o jakim mowa w art.4 ust.4 ustawy antymonopolowej.

W ocenie organu antymonopolowego względy organizacyjne oraz ewentualnej odpowiedzialności za szkody powstałe w trakcie wykonywania prac związanych z kopaniem, budową i demontażem grobów, nie uzasadniają przyznania prawa do wykonywania tych praw tylko jednemu przedsiębiorcy. Kwestia naprawienia powstałych szkód przez przedsiębiorcę, który tę szkodę wyrządził oraz inne kwestie organizacyjne i techniczne w tym także i kwestia odpłatności za korzystanie z urządzeń cmentarza, mogą zostać uregulowane w drodze oddzielnej umowy pomiędzy każdym z przedsiębiorców wykonujących te usługi na terenie cmentarza a zarządcą cmentarza.

Tym samym zdaniem organu antymonopolowego uzasadnione jest stwierdzenie w pkt.I. sentencji decyzji, stosowania przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w Głubczycach oraz Panów Z.Sz. i R.H. prowadzących Zakład Usług Pogrzebowych w Głubczycach, praktyk monopolistycznych o jakich mowa w art.4 pkt.4 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów.

II. Przesłankami koniecznymi do stwierdzenia stosowania przez Panów Z.Szymczyk i R.Hauptman praktyki monopolistycznej z art.5 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów jest oprócz posiadania przez przedsiębiorcę pozycji dominującej, udowodnienie przeciwdziałania ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji.

Zdaniem organu antymonopolowego pod względem geograficznym rynek właściwy w tej sprawie należy ograniczyć do terenu danego cmentarza komunalnego. Decyduje o tym przesłanka substytutowości cmentarzy wyznaniowych i komunalnych po stronie popytu. Zdaniem organu antymonopolowego taka substytutowość cmentarzy jest bardzo niska. Decydują o tym takie przesłanki jak lokalizacja cmentarza, wola osoby zmarłej, wyznaniowy charakter cmentarza, groby innych zmarłych. Dlatego też zdaniem organu antymonopolowego oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Antymonopolowego (sygn. akt Ama 28/99, wyrok z dnia 14 lipca 1999r.) za uzasadnione należy przyjąć, iż rynek właściwy pod względem geograficznym w tej sprawie stanowi teren cmentarza komunalnego zarządzanego przez Panów Szymczyk i Hauptman.

Na cmentarzu tym są wykonywane dwa rodzaje usług tj. usługi cmentarne oraz usługi pogrzebowe.

Zdaniem organu antymonopolowego w zakres usług cmentarnych wchodzi usługi związane z zarządzaniem i utrzymaniem cmentarza, jak np. utrzymanie czystości i porządku na cmentarzu, odśnieżanie, prowadzenie księgi cmentarnej, utrzymanie urządzeń na cmentarzu, nadzór nad korzystaniem z cmentarza. Tak więc są to usługi związane tylko i wyłącznie z utrzymaniem cmentarza.

Natomiast rynek usług pogrzebowych dotyczy usług związanych z kopaniem grobów, montażem i demontażem grobów, budową grobowców, ekshumacją zmarłych, asystą pogrzebową, przewozem zwłok i ich przygotowaniem do pochówku.

Takie stanowisko organu antymonopolowego w kwestii podziału obu rynków, jest zgodne ze stanowiskiem Sądu Antymonopolowego zawartym w wyroku z dnia 14 lipca 1999r. (sygn. akt. Ama 28/99).

Obydwa rynki są ze sobą powiązane pod względem strukturalnym. Gmina będąc właścicielem cmentarza posiada monopol prawny na rynku świadczenia usług cmentarnych. Poprzez przekazanie spółce „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. zadań związanych z administracją cmentarza, Spółka ta uzyskała pozycję monopolistyczną na tym rynku. W efekcie podpisania umowy 1/96, pozycję taką posiada również na rynku usług cmentarnych przedsiębiorstwo Panów Sz.i H. Przedsiębiorca ten zgodnie z zapisami zawartymi w umowie 1/96 stał się zarządcą tego cmentarza, a więc jako jedyny może świadczyć usługi cmentarne. Wobec czego do Panów Sz. i H. odnoszą się rygory o jakich mowa w art.5 ust.1 ustawy antymonopolowej (patrz. wyrok SA z dn.14.07.1999r. , sygn. akt XVII Ama 28/99).

Zgodnie z wspomnianą umową 1/96, a w szczególności zgodnie z § 3 tej umowy Panowie Sz. i H. mogą świadczyć również na tym cmentarzu usługi pogrzebowe. Jak wynika z informacji przekazanych przez strony postępowania, na terenie cmentarza komunalnego usługi pogrzebowe mogą również świadczyć i inni przedsiębiorcy tj. Pan R.W. oraz zakłady pogrzebowe z innych pobliskich miejscowości. Wobec czego na rynku usług pogrzebowych Panowie Z.Sz., R.H. oraz Pan R.W. działają w warunkach konkurencji.

Na rynku usług pogrzebowych, podpisując z „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. umowę nr 1/96 Panowie Sz.i H. uzyskali wyłączność na czynność kopania oraz porządkowania grobów. Skutkiem zawartej umowy był obowiązek stosowania się do treści regulaminu cmentarza komunalnego. Zgodnie z zapisami tego regulaminu, uzyskali wyłączność na wykonywanie czynności określonych w pkt.3 tego regulaminu tj. budowę grobowca, ekshumację zwłok, demontaż i montaż nagrobków. Ten punkt regulaminu przewiduje również wyłączność na wynajem kaplicy cmentarnej, jednakże organ antymonopolowy swoje stanowisko co do tego zapisu w regulaminie zajął w punkcie IV tej decyzji. Ponadto jak wynika z korespondencji przesłanej przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. do Pana R.W. (karta nr 6), nie mógł on wykonywać usługi otwierania grobowców.

Fakt posiadania przez Panów Z.Sz. i R.H. wyłączności na świadczenie części usług pogrzebowych, znajduje potwierdzenie w korespondencji złożonej przez strony przeciwko którym było prowadzone postępowanie (karty nr 4,6,21,25,46,50). Oprócz tego dowodem na świadczącym o stosowaniu przez Panów Z.Sz. i R.H. praktyk monopolistycznych o jakich mowa w pkt.II sentencji tej decyzji jest treść pkt. 3 regulaminu obowiązującego na cmentarzu komunalnym (karta nr 48). Zgodnie z pkt 3 tego regulaminu, Panowie Z.Sz. i R.H. posiadali wyłączność na świadczenie usług demontażu i montażu nagrobków. W efekcie czego Panowie Sz. i H. uzyskali monopol na świadczenie części usług pogrzebowych (m.in.kopanie grobów i budowę grobowców, ekshumacje oraz montaż i demontaż nagrobków oraz otwierania grobowców do pochówku), a działalność Pana Ryszarda W. i innych przedsiębiorców, na cmentarzu komunalnym została znacznie ograniczona do m.in. transportu zwłok oraz asysty pogrzebowej. Zostali oni natomiast pozbawieni możliwości wykonywania części usług pogrzebowych związanych np. z budową nagrobków i kopaniem grobów.

W punkcie 3 Regulaminu Cmentarza Komunalnego zawarto zapis, iż usługi takie jakie jak: kopanie grobu, budowa grobowca, ekshumacja zwłok, demontaż i montaż nagrobków, wykonuje wyłącznie zakład pogrzebowy świadczący usługi na terenie cmentarza. Taki zapis w regulaminie w sposób bezpośredni przyznawał wyłączność na świadczenie pewnych usług Panom Z.Sz. i R.H. Z uregulowań zawartych w tym

regulaminie wynika, iż Z.Sz. i R.H. posiadali wyłączność na montaż i demontaż nagrobków. Treść regulaminu zawiera w sobie ustalenia, które można odmiennie interpretować. Gdyż zgodnie z pkt.3 tego regulaminu, demontaż i montaż nagrobków mogła wykonywać na terenie cmentarza tylko firma Panów Z.Sz. i R.H. Natomiast punkt 6 tego regulaminu sugeruje, iż również i inne firmy mogą wykonywać usługi w zakresie budowania nagrobków na terenie cmentarza. Wobec czego powołując się na jeden lub drugi zapis w regulaminie, Panowie Z.Sz. i R.H. mogli zabronić wykonywania pewnych usług na terenie cmentarza tj. montażu lub demontażu nagrobka lub też umożliwić wykonanie tej usługi określając tę usługę jako budowę nagrobka. Powyższe zapisy w regulaminie mogły spowodować możliwość zabrania przez Panów Z.Sz. i R.H. wykonania usług związanych z budową nagrobka, przez ich konkurentów, zaistniała praktyka potwierdza tę tezę gdyż powołując się na zapisy w obowiązującej umowie oraz regulaminie nie pozwolono panu R.W. wykonywać usług, które chciał on na cmentarzu komunalnym świadczyć.

Tak więc w rozpatrywanym przypadku ze strony Panów Sz. i H. praktyką z art. 5 ust. 1 pkt 1 było niedopuszczanie Pana R.W. i innych przedsiębiorców, do wykonywania czynności kopania grobów, budowy grobowców, ekshumacji zwłok, demontażu i montażu nagrobków, z powołaniem się na uzgodnienia zawarte w umowie z „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. oraz w obowiązującym regulaminie. Działania Panów Sz. i H. zapobiegały utworzeniu na terenie cmentarza warunków do rozwoju konkurencji. Wskutek stosowania podpisanej przez nich umowy oraz regulaminu cmentarza komunalnego, przyznających wyłączność na świadczenie pewnych usług pogrzebowych tylko Panom Sz. i H. uległa ograniczeniu działalność na tym rynku m.in. Pana R.W.. Poprzez uregulowania zawarte w w/w dokumentach, pozycję monopolistyczną na rynku usług cmentarnych, zarządca przeniósł na rynek usług pogrzebowych. Strony umowy a więc także Panowie Z.Sz. i R.H., naruszyły w ten sposób, zasadę wolnej konkurencji na rynku usług pogrzebowych, gdyż powinno zostać umożliwiające zlecenie wykonania usługi m.in. kopania grobu i montażu i demontażu nagrobka, dowolnemu, wybranemu przez klienta przedsiębiorcy, a nie narzuconemu w umowie nr 1/96 oraz regulaminie cmentarza komunalnego. Przyznanie prawa wyłączności, do wykonywania części usług pogrzebowych Panom Sz. i H., było barierą wejścia na ten rynek innych konkurentów. Panowie Sz. i H. będąc monopolistą na rynku usług cmentarnych mieli możliwość wpływania na stan konkurencji, na rynku usług pogrzebowych gdzie też prowadzą działalność, gdyż są jedynym przedsiębiorcą mogącym wykonywać kompleksową usługę pogrzebową. Posiadali więc przewagę nad pozostałymi przedsiębiorcami-zakładami pogrzebowymi, nie posiadającymi takich możliwości. Odmawiając innym przedsiębiorcom m.in. prawa kopania grobów, Panowie Sz. i H. nadużyli zatem swojej pozycji rynkowej. Zdaniem organu antymonopolowego nie ma prawnych ani żadnych innych racjonalnych powodów aby w zakresie wykonywania takich usług jak: kopanie grobów, budowa nagrobków i pozostałych działań wynikających z punktu II sentencji decyzji, Panowie Sz. i H. w związku z zawartą z „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. umową, nie spotykali się z konkurencją ze strony innych przedsiębiorców. Eliminacja konkurentów z rynku powinna odbywać się przy użyciu uczciwych zasad konkurencji tj. poprzez poprawę jakości świadczonych usług lub kształtowanie korzystnych dla klientów cen, a nie poprzez kreowanie nakazów administracyjnych, czym w rozważanym przypadku było przyznanie Panom Sz. i H. prawa wyłączności do wykonywania części usług pogrzebowych. Dlatego też zdaniem organu antymonopolowego poprzez uregulowania zawarte w umowie Panowie Sz. i H. stworzyli barierę wejścia na rynek wykonywania części usług pogrzebowych innym konkurentom. Tym samym przedstawione powyżej zachowania Panów Sz. i H.

przeciwdziałały ukształtowaniu się na rynku usług pogrzebowych warunków do powstania i rozwoju konkurencji.

O słuszności zajętego przez organ antymonopolowy stanowiska świadczy dokonana po wydaniu decyzji RKT-02/2001, zmiana regulaminu cmentarza komunalnego oraz umowy pomiędzy „Usługi Komunalne” Sp. z o.o., a Panami Z.Sz. i R.H.

W nowym regulaminie „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. zrezygnowały z zapisu mówiącego o wykonywaniu kopania grobu, budowy nagrobków, ekshumacji zwłok, demontażu i montażu nagrobków, wynajmu kaplicy cmentarnej z obsługą lub bez, wyłącznie przez zakład pogrzebowy świadczący usługi na terenie cmentarza. Ponadto strony umowy tj. „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. oraz Panowie Z.Sz. i R.H. aneksem z dnia 12.02.2001r. zmienili umowę nr 9 z dnia 31.10.2000r. (będącą kontynuacją umowy nr 1/96, która obowiązywała strony do 31.12.2000r.- karta nr 99-103), wykreślając z treści umowy, postanowienia zawarte w § 9 i 10 tej umowy, a dotyczące przyznaniu Panom Z.Sz. i R.H. wyłączności na wykonywanie czynności dotyczących kopania grobów i uporządkowania mogił.

Ponadto w odwołaniu Panowie Z.Sz. i R.H. stanęli na stanowisku, iż nie powinni oni ponosić odpowiedzialności za kreowanie zasad funkcjonowania tego rynku przez Zarząd Gminy.

Organ antymonopolowy nie może zgodzić się z tym zarzutem, stronami umowy nr 1/96 byli Panowie Z.Sz. i R.H. oraz „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. Treść zawieranej umowy jest skutkiem negocjacji pomiędzy stronami, które korzystając z zasady swobody kształtowania treści umów, kształtują stosunek umowy według swego uznania. Następstwem zawarcia w/w umowy, było przyjęcie i stosowanie przez Panów Z.Sz. i R.H. warunków określonych przez administratora w regulaminie cmentarza komunalnego. Przyjęcie tych warunków, a tym samym i zgoda na posiadanie wyłączności na wykonywanie pewnych usług na cmentarzu komunalnym, spowodowały ujemne skutki na rynku usług pogrzebowych dla konkurentów Panów Z.Sz. i R.H. Wobec czego Z.Sz. i R.H. nie mogą stwierdzić, iż nie mają wpływu na kreowanie zasad funkcjonowania tego rynku w Głubczycach.

III. Przesłankami koniecznymi do stwierdzenia stosowania przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. praktyki monopolistycznej z art.5 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów, jest oprócz posiadania przez przedsiębiorcę pozycji dominującej, udowodnienie przeciwdziałania ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji.

Zdaniem organu antymonopolowego pod względem geograficznym rynek właściwy w tej sprawie należy ograniczyć do terenu danego cmentarza komunalnego. Decyduje o tym przesłanka substytutowości cmentarzy wyznaniowych i komunalnych po stronie popytu. Zdaniem organu antymonopolowego taka substytutowość cmentarzy jest bardzo niska. Decydują o tym przesłanki określone przez organ antymonopolowy w pkt.II uzasadnienia tej decyzji. Dlatego też rynkiem geograficznym w tej sprawie jest teren cmentarza komunalnego zarządzanego przez Panów Sz. i H.

Na cmentarzu tym są wykonywane dwa rodzaje usług tj. usługi cmentarne oraz usługi pogrzebowe. Zakres poszczególnych usług wchodzących w zakres usług cmentarnych i pogrzebowych został przedstawiony przez organ antymonopolowy w pkt.II uzasadnienia tej decyzji. Takie stanowisko organu antymonopolowego w kwestii

podziału obu rynków, jest zgodne ze stanowiskiem Sądu Antymonopolowego zawartym w wyroku z dnia 14 lipca 1999r. (sygn. akt. Ama 28/99).

Gmina będąc właścicielem cmentarza posiada monopol prawny na rynku świadczenia usług cmentarnych. Poprzez przekazanie spółce „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. zadań związanych z administracją cmentarza, Spółka ta uzyskała pozycję monopolistyczną na tym rynku. Nie utraciła tej pozycji przekazując zarządzanie cmentarzem Panom Z.Sz. i R.H. w umowie 1/96. „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. podpisując z Panami Sz. i R.H., umowę nr 1/96, przekazali tym przedsiębiorcom wyłączność na czynność kopania i porządkowania grobów.

Na rynku usług pogrzebowych, podpisując z „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. umowę nr 1/96, Panowie Sz. i H. uzyskali wyłączność na wykonywanie czynności kopania oraz porządkowania grobów. Skutkiem zawartej umowy był obowiązek stosowania się do treści regulaminu cmentarza komunalnego. Zgodnie z zapisami tego regulaminu, uzyskali wyłączność na wykonywanie czynności określonych w pkt.3 tego regulaminu tj. budowę grobowca, ekshumację zwłok, demontaż i montaż nagrobków. Ten punkt regulaminu przewiduje również wyłączność na wynajem kaplicy cmentarnej, jednakże organ antymonopolowy swoje stanowisko co do tego zapisu w regulaminie zajął w punkcie IV tej decyzji. Ponadto jak wynika z korespondencji przesłanej przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. do Pana R.W. (karta nr 6), nie mógł on wykonywać usług otwierania grobowców.

Fakt posiadania przez Panów Z.Sz. i R.H. wyłączności na świadczenie części usług pogrzebowych, znajduje potwierdzenie w korespondencji złożonej przez strony przeciwko, którym było prowadzone postępowanie (karty nr 4,21,25,46,50). Oprócz tego dowodem świadczącym o posiadaniu przez Panów Z.Sz. i R.H. wyłączności na wykonywanie części usług pogrzebowych, jest treść pkt. 3 regulaminu obowiązującego na cmentarzu komunalnym (karta nr 48). Na treści tego regulaminu oparł się również organ antymonopolowy wydając decyzję nr RKT-02/2001. Zgodnie z pkt 3 tego regulaminu, Panowie Z.Sz. i R.H. posiadali wyłączność na świadczenie usług demontażu i montażu nagrobków. W efekcie czego Panowie Sz. i H. uzyskali monopol na świadczenie części usług pogrzebowych (m.in. kopanie grobów i budowę grobowców, ekshumacje oraz montaż i demontaż nagrobków), a działalność Pana Ryszarda W. i innych przedsiębiorców, na cmentarzu komunalnym została znacznie ograniczona do m.in. transportu zwłok oraz asysty pogrzebowej. Zostali oni natomiast pozbawieni możliwości wykonywania części usług pogrzebowych związanych np. z budową nagrobków i kopaniem grobów.

Taki zapis w punkcie 3 regulaminu, w sposób bezpośredni przyznawał wyłączność na świadczenie pewnych usług Panom Z.Sz. i R.H. Z uregulowań zawartych w tym regulaminie wynika, iż Z.Sz. i R.H. posiadali wyłączność na montaż i demontaż nagrobków. Treść regulaminu zawiera w sobie ustalenia, które można odmiennie interpretować. Gdyż zgodnie z pkt.3 tego regulaminu, demontaż i montaż nagrobków mogła wykonywać na terenie cmentarza tylko firma Panów Z.Sz. i R.H. Natomiast punkt 6 tego regulaminu sugeruje, iż również i inne firmy mogły wykonywać usługi w zakresie budowania nagrobków na terenie cmentarza. „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. zawierając taki zapis w regulaminie, umożliwiły Panom Z.Sz. i R.H. w przypadkach według nich uzasadnionych, zabraniać wykonywania pewnych usług przez inne firmy, gdyż poprzez powoływanie się na odpowiednie zapisy w w/w regulaminie, mogli zabronić lub też nie, wykonania danej usługi na cmentarzu komunalnym np. przez Pana R.W. Powołując się na jeden lub drugi zapis w regulaminie, Panowie Z.Sz. i R.H. mogli zabronić wykonywania pewnych usług na terenie cmentarza tj. montażu lub demontażu nagrobka lub też umożliwić wykonanie tej usługi określając tę usługę jako budowę nagrobka. Powyższe zapisy w regulaminie

mogły spowodować możliwość zabrania przez Panów Z.Sz. i R.H. wykonania usług związanych z budową nagrobka, przez ich konkurentów, zaistniała praktyka potwierdza tę tezę, gdyż powołując się na zapisy w obowiązującej umowie oraz regulaminie nie pozwolono Panu R.W. wykonywać usług, które chciał on na cmentarzu komunalnym świadczyć.

Działania „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. zapobiegły utworzeniu na terenie cmentarza warunków do rozwoju konkurencji. Wskutek podpisanej przez obie strony umowy oraz opracowanego regulaminu, przyznających wyłączność na świadczenie pewnych usług pogrzebowych tylko Panom Sz. i H., uległa ograniczeniu działalność na tym rynku Pana R.W. i innych zakładów pogrzebowych. Poprzez uregulowania zawarte w tych dokumentach, pozycję monopolistyczną na rynku usług cmentarnych administrator przeniósł na rynek usług pogrzebowych. Strony umowy a więc także „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. , naruszyły w ten sposób, zasadę wolnej konkurencji na rynku usług pogrzebowych, gdyż klientowi powinno zostać umożliwione, zlecenie wykonania usługi m.in. kopania grobu i budowy nagrobka, dowolnemu, wybranemu przez siebie przedsiębiorcy, a nie narzuconemu w umowie nr 1/96. Przyznanie przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. prawa wyłączności, do wykonywania części usług pogrzebowych Panom Sz. i H., było barierą wejścia na ten rynek innych konkurentów. „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. podpisując z Panami Sz. i H. umowę nr 1/96, wpłynęły na stan konkurencji, na rynku usług pogrzebowych. W efekcie zawartej umowy oraz obowiązującego regulaminu, Z.Sz. i R.H. uzyskali przewagę nad swoimi konkurentami, gdyż byli jedynym przedsiębiorcą mogącym wykonywać kompleksową usługę pogrzebową. Skutkiem czego „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. wpłynęły na stan konkurencji na rynku usług pogrzebowych w ten sposób, iż skutkiem zawarcia w/w umowy było przyznanie wyłączności na wykonywanie części usług pogrzebowych tylko jednemu przedsiębiorcy. Zdaniem organu antymonopolowego nie ma prawnych ani żadnych innych racjonalnych powodów aby w zakresie wykonywania takich usług jak np. kopanie grobów, montaż i demontaż nagrobków, oraz pozostałych usług wymienionych w pkt.III sentencji decyzji, Panowie Sz. i H. w związku z zawartą z „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. umową, nie spotykali się z konkurencją ze strony innych przedsiębiorców. Tym samym „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. stworzyły barierę wejścia na rynek wykonywania usług pogrzebowych w zakresie wykonywania usług np. kopania grobów, Panu R.W. i innym przedsiębiorcom, będącym konkurentami Panów Sz. i H. na rynku usług pogrzebowych. Taką też barierę napotkał każdy nowy przedsiębiorca chcący wejść na rynek usług pogrzebowych w Głubczycach.

Przedstawione powyżej zachowania „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. przeciwdziałają ukształtowaniu się na rynku usług pogrzebowych warunków do powstania i rozwoju konkurencji.

O słuszności zajętą przez organ antymonopolowy stanowiska świadczy dokonana po wydaniu decyzji RKT-02/2001, zmiana regulaminu cmentarza komunalnego oraz umowy pomiędzy „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. a Panami Z.Sz. i R.H.

W nowym regulaminie „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. zrezygnowały z zapisu mówiącego o wykonywaniu kopania grobu, budowy nagrobków, ekshumacji zwłok, demontażu i montażu nagrobków, wynajmu kaplicy cmentarnej z obsługą lub bez, wyłącznie przez zakład pogrzebowy świadczący usługi na terenie cmentarza. Ponadto strony umowy tj. „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. oraz Panowie Z.Sz. i R.H. aneksem z dnia 12.02.2001r. zmienili umowę nr 9 z dnia 31.10.2000r. (będącą kontynuacją umowy nr 1/96, która obowiązywała strony do 31.12.2000r.) wykreślając z treści umowy, postanowienia zawarte w § 9 i 10 tej umowy, a dotyczące przyznaniu Panom

Z.Sz. i R.H. wyłączności na wykonywanie czynności dotyczących kopania grobów i uporządkowania mogił.

Ponadto organ antymonopolowy pragnie wskazać, iż rozpatrzył w całości odwołanie „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. od decyzji Nr RKT-02/2001 w tym również i rozpatrzył zarzut niezgodności ustaleń faktycznych z zebrany materiał dowodowy w sprawie. W uzasadnieniu punktu III sentencji niniejszej decyzji organ antymonopolowy wskazał, iż skutkiem zawarcia przez Panów Z.Sz. i R.H. umowy nr 1/96, był obowiązek stosowania się przez tych przedsiębiorców do regulaminu cmentarza komunalnego. Dlatego też organ antymonopolowy zarzutu bezpodstawności stwierdzenia w decyzji nr RKT-02/2001 powyżej opisanych praktyk monopolistycznych, nie uznał za uzasadniony.

IV. Do stwierdzenia stosowania przez przedsiębiorcę praktyki monopolistycznej z art. 4 pkt 4 ustawy antymonopolowej, konieczne jest udowodnienie przedsiębiorcom objętym porozumieniem, ograniczenia dostępu do rynku lub eliminowania z rynku przedsiębiorców nie objętych porozumieniem.

Natomiast do stwierdzenia stosowania przez danego przedsiębiorcę praktyki monopolistycznej z art.5 ust.1 pkt 1 konieczne jest wykazanie przez organ antymonopolowy posiadania przez tego przedsiębiorcę pozycji co najmniej dominującej w rozumieniu art.2 pkt 7 ustawy antymonopolowej oraz udowodnienie przeciwdziałania ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania i rozwoju konkurencji.

Posiadanie przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. oraz Panów Z.Sz. i R.H., pozycji co najmniej dominującej zostało wykazane przez organ antymonopolowy w pkt.II i III uzasadnienia niniejszej decyzji .

Aby organ antymonopolowy mógł stwierdzić, iż poprzez przyznanie w regulaminie cmentarza w pkt.3 wyłączności na wynajem kaplicy cmentarnej, „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. oraz Panowie Z.Sz. i R.H. stosują praktyki monopolistyczne o jakich mowa w art.4 pkt 4 oraz art.5 ust.1 pkt 1, organ antymonopolowy musiałby wykazać, iż takie zachowanie tych podmiotów jest porozumieniem ograniczającym dostęp do rynku lub eliminowaniem z rynku przedsiębiorców nie objętych porozumieniem oraz, iż przeciwdziała ukształtowaniu się warunków do powstania i rozwoju konkurencji.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Antymonopolowego (sygn.akt XVII Amr 11/95 z dnia 14 czerwca 1995r.), w związku z posiadaniem tytułem własności, gmina może pobierać pożytki i inne dochody płynące z nieruchomości. Może również wydzierżawić cmentarz innemu przedsiębiorcy i powierzyć mu jego zarząd. Art.698 k.c. daje dzierżawcy prawo poddzierżawienia przedmiotu dzierżawy za zgodą wydzierżawiającego. Z tytułu zarządu cmentarza zarządca cmentarza (tj. dzierżawca lub poddzierżawiający) ponosi określone koszty stałe jak np. z tytułu comiesięcznego czynszu dzierżawnego, koszty energii, użytkowania infrastruktury cmentarza itp. Wydatki te, stanowią koszt działalności tego przedsiębiorcy. Dlatego też uzasadnione jest aby zakłady pogrzebowe, korzystające z infrastruktury cmentarza zobowiązane byłyby uiszczać na rzecz zarządcy odpowiednie opłaty, tak aby ponosić również w odpowiedniej części koszty stałe jego utrzymania. Dopuszczając innych przedsiębiorców (konkurentów zarządcy), do wykonywania usług na cmentarzu komunalnym, zarządcy należy się wynagrodzenie, gdyż z racji dzierżawy przekazuje on wydzierżawiającemu co miesięczną opłatę stałą, stanowiącą koszt tego przedsiębiorcy. Tak więc nie ma żadnych przeszkód do ustalenia przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w Głubczycach pobierania przez Panów Z.Sz. i R.H. opłat za wynajem kaplicy pogrzebowej.

Z materiału zgromadzonego w sprawie wynika, iż uchwałą zarządu Gminy w Głubczycach nr 348/2000 w sprawie zasad zarządu mieniem gminy-Cmentarzem Komunalnym w Głubczycach (karta nr 49 i 51), ustalono opłaty za wynajem kaplicy cmentarnej z obsługą lub bez. Wobec czego każdy podmiot chcący wykonywać pewne czynności w kaplicy cmentarnej może za odpłatnością wynikającą z tej uchwały, wynająć to pomieszczenie. Jak wynika z informacji zebranych w aktach sprawy „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. umożliwiały wykonywanie przez Pana R.W. usług pogrzebowych polegających na m.in. transporcie zmarłego do kaplicy, ubieraniu, myciu, makijażu oraz czynności otwarcia i zamknięcia trumny (karta nr 47). Ponadto jak określili w odwołaniu „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. (karta nr 86) „prawo korzystania z kaplicy cmentarnej za odpłatnością mają wszyscy, o czym świadczy uchwała zarządu Gminy w Głubczycach z dnia 15 lutego 2000r. ustalająca maksymalne stawki opłat stosowanych przez administratora za usługi cmentarne, w której określono maksymalną opłatę za wynajem kaplicy. Korzystający z kaplicy ma prawo wyboru zakresu świadczenia. Może wynająć kaplicę z obsługą lub bez”. „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. jako administrator mienia stanowiącego własność Gminy, mają prawo do pobierania pożytków z użytkowania tego mienia przez innych przedsiębiorców. „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. umową nr 1/96 a także 9/2000, zobowiązały Panów Z.Sz. i R.H. do utrzymania domu pogrzebowego. Z § 4 pkt 6 umowy nr 1/96 wynika (karta nr 27), iż z tytułu prowadzonej działalności na cmentarzu komunalnym, w tym najmu kaplicy cmentarnej, przedsiębiorcy ci zostali zobowiązani do płacenia comiesięcznego czynszu. Podobny zapis znalazł się również w umowie 9/2000. Paragrafem 5 tej umowy (karta nr 108), Panowie Z.Sz. i R.H. zostali zobowiązani do uiszczania comiesięcznej opłaty za najem kaplicy cmentarnej. Wobec czego z tytułu najmu kaplicy cmentarnej, Panowie Z.Sz. i R.H. ponoszą comiesięczne koszty, obciążające ich działalność. Dlatego też zarówno inni przedsiębiorcy w tym i ich konkurenci, jak i rodziny zmarłych, chcące użytkować infrastrukturę kaplicy cmentarnej, najmowanej przez Panów Z.Sz. i R.H., powinni w części uczestniczyć w kosztach jej utrzymania. Wobec czego zdaniem organu antymonopolowego, nie ma przeszkód do pobierania przez Panów Z.Sz. i R.H. opłat za wynajem kaplicy cmentarnej w wysokości ustalonej przez Zarząd Gminy w Głubczycach. Każdy podmiot tj. zarówno rodzina zmarłego jak i inny przedsiębiorca w tym i konkurent Panów Z.Sz. i R.H., powołując się na zapisy zawarte w tej uchwale może wynająć kaplicę cmentarną z obsługą lub bez.

Pobieranie przez Panów Z.Sz. i R.H. opłat za wynajem kaplicy, nie jest zdaniem organu antymonopolowego porozumieniem ograniczającym dostęp do rynku przedsiębiorcom nie objętym tym porozumieniem. Takie zachowanie, nie przeciwdziałała również ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania i rozwoju konkurencji.

V. Artykuł 14 ust.1 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz.U. z 1999r. nr 52, poz.547 ze zmian. Dz.U. z 2000r. nr 31, poz. 381 , Dz.U. z 2000r. nr 60, poz.704), przewiduje, iż w decyzjach wydanych na podstawie art.8 ust.1 i 3 oraz art.9 w/w ustawy, stwierdzających stosowanie przez przedsiębiorcę praktyki monopolistycznej i nakazującej jej zaniechania, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów może ustalić karę pieniężną płaconą do budżetu państwa.

W punkcie I i II sentencji tej decyzji, organ antymonopolowy na podstawie art.8 ust.1 w/w ustawy, nakazał zaniechania stosowania praktyk monopolistycznych polegających na posiadaniu przez Panów Zbigniew Sz. i Roman H. wyłączności na kopaniu grobów, budowę, montaż i demontaż nagrobków, ekshumacje, otwieranie grobowców do pochówku, na cmentarzu będącym własnością Gminy Głubczyce, co w

ocenie organu antymonopolowego jest praktyką monopolistyczną określoną w art.4 ust.4 oraz 5 ust.1 pkt 1 w/w ustawy.

Stwierdzenie stosowania praktyki monopolistycznej oznacza, iż stosujący praktykę doprowadził do trwałych zmian na rynku niemożliwych do osiągnięcia bez stosowania praktyk monopolistycznych, narażając jednocześnie konkurentów na niepowetowaną szkodę (wyrok Sądu Antymonopolowego sygn. akt XVII Amr 74/94). Nałożenie kary pieniężnej ma być sankcją za stosowanie praktyk monopolistycznych, które są konsekwencją nadużycia pozycji dominującej na rynku co wskazano w pkt. II oraz I sentencji decyzji.

Nałożenie kary ma charakter prewencyjny ale równocześnie i represyjny, gdyż z jednej strony powinno spowodować zaprzestanie stosowania w przyszłości praktyk określonych w art.4 pkt 4 oraz art.5 ust.1 pkt 1 ustawy antymonopolowej a także powinno być sankcją za naruszenie przepisów ustawy i nadużycie pozycji monopolistycznej na rynku.

Stosowane przez Pana Zbigniewa Sz. i Romana H.- właścicieli Zakładu Usług Pogrzebowych w Głubczycach, wyżej opisanych praktyk monopolistycznych, które są konsekwencją zajmowania przez tego przedsiębiorcę pozycji monopolistycznej na rynku usług cmentarnych i pogrzebowych, spowodowały ujemne skutki na rynku. Pozbawienie Pana R.W. oraz innych konkurentów, możliwości wykonywania usług np. kopania grobów, montażu i demontażu nagrobków na cmentarzu będącym własnością Gminy Głubczyce, ograniczyło możliwości działania tych przedsiębiorców na rynku usług pogrzebowych. Z.Sz.i R.H. naruszyli zasadę wolnej konkurencji na rynku usług pogrzebowych, gdyż poprzez zawarcie porozumienia z „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. uniemożliwili wykonanie usługi m.in. kopania grobu i budowy-montażu i demontażu nagrobka dowolnemu, wybranemu przez klienta przedsiębiorcy m.in. R.W. Posiadanie prawa wyłączności na wykonywanie powyższych usług spowodowało powstanie bariery wejścia na ten rynek innych konkurentów.

Tak więc stosowanie przez Pana Zbigniewa Sz.i Romana H. praktyk monopolistycznych o jakich mowa w art.4 pkt 4 oraz art.5 ust.1 pkt 1 spowodowało na rynku świadczenia usług pogrzebowych ujemne skutki dla konkurencji a w wyniku jej braku również i dla konkurentów.

Zgodnie z art.14 ust.1 Prezes Urzędu może ustalić karę pieniężną w wysokości 100% przychodu w rozumieniu art.2 pkt 10 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów. Wobec czego organ antymonopolowy mógł nałożyć na Panów Zbigniewa Sz. i Romana H. karę w maksymalnej wysokości 37.018,5 PLN, natomiast w decyzji nr RKT-02/2001 postanowił o nałożeniu kary w wysokości 3.700 PLN tj. około 10% kary maksymalnej.

Wysokość nałożonej kary została zmiarkowana. Kara pieniężna została ustalona w wysokości znacznie poniżej kary maksymalnej jaką zgodnie z przepisami w/w ustawy mógł nałożyć organ antymonopolowy.

Jednakże na skutek złożonego przez Panów Z.Sz.i R.H. odwołania oraz wydania przez organ antymonopolowy nowej decyzji w tej sprawie, postanowiono obniżyć pierwotnie nałożoną do wysokości 1.000 zł.

Na obniżenie kary pieniężnej miało wpływ uchylenie decyzji nr RKT-02/2001, czego skutkiem było nie stwierdzenie w pkt.IV sentencji tej decyzji praktyki monopolistycznej o jakiej mowa w art.4 pkt 4 oraz art.5 ust.1 pkt 1 polegającej na przyznaniu Panom Z.Sz. i R.H. wyłączności na użytkowanie kaplicy cmentarnej.

Ponadto na obniżenie nałożonej decyzją nr RKT-02/2001 kary pieniężnej, miała wpływ zmiana aneksem nr 1 z dnia 12.02.2001r. przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. oraz Panów Z.Sz. i R.H., umowy nr 9/2000 z dn.31.10.2000r. (będącej kontynuacją umowy 1/96), dotyczącej oddania Cmentarza Komunalnego Zakładowi Usług Pogrzebowych Panów Z.Sz. i R.H. w odpłatne użytkowanie celem prowadzenia działalności w zakresie usług pogrzebowych. Zgodnie z tym aneksem, strony umowy, w związku z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr RKT-02/2001 z dnia 31.01.2001r., postanowiły o wykreśleniu z umowy postanowień o jakich mowa w § 9 i 10 tj. postanowień przyznających Panom Z.Sz. i R.H. wyłączność na wykonywanie czynności dotyczących kopania grobów, uporządkowania mogił oraz budowy grobowców. Ponadto została zmieniona treść regulaminu cmentarza komunalnego w Głubczycach, w którym zrezygnowano z postanowień przyznających zakładowi pogrzebowemu świadczącemu usługi na terenie cmentarza wyłączność na: kopanie grobów, budowę grobowca, ekshumację zwłok, demontaż i montaż nagrobków. Powyższe świadczy o tym, iż Panowie Z.Sz. i R.H. zaprzestali stosowania praktyk monopolistycznych o jakich mowa w art.4 ust.4 oraz art.5 ust.1 pkt 1 ustawy antymonopolowej. Biorąc jednak pod uwagę art.21 ust.1 ustawy antymonopolowej, organ antymonopolowy postanowił w sentencji tej decyzji, stwierdzić stosowanie przez Panów Z.Sz. i R.H. praktyk monopolistycznych o jakich mowa w pkt.I i II tej decyzji.

Wysokość nałożonej decyzją nr RKT-02/2001 kary pieniężnej na Panów Z.Szymczyk i R.Hauptman, została przez organ antymonopolowy zmiarkowana. Jednakże przede wszystkim z racji tego, iż Panowie Z.Sz. i R.H. podpisując aneks numer 1 z dnia z dnia 12.02.2001r. do umowy nr 9 z dnia 31.10.2000r. zaprzestali stosowania praktyk monopolistycznych o jakich mowa w pkt.I i II sentencji tej decyzji, organ antymonopolowy postanowił o znacznym obniżeniu kary pieniężnej nałożonej na tych przedsiębiorców decyzją nr RKT-02/2001, do symbolicznej wysokości 1.000 PLN.

Zdaniem organu antymonopolowego kara w takiej wysokości spełnia rolę represyjną, czyli jest sankcją finansową za naruszenie przepisów ustawy antymonopolowej, a także i prewencyjną gdyż może zapobiec stosowaniu w przyszłości praktyk monopolistycznych określonych w tej ustawie.

VI. Artykuł 14 ust.1 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów, przewiduje, iż w decyzjach wydanych na podstawie art.8 ust.1 i 3 oraz art.9 w/w ustawy, stwierdzających stosowanie przez przedsiębiorcę praktyki monopolistycznej i nakazującej jej zaniechania, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów może ustalić karę pieniężną płaćną do budżetu państwa.

W punkcie I i III sentencji tej decyzji, organ antymonopolowy na podstawie art.8 ust.1 w/w ustawy, nakazał zaniechania stosowania praktyk monopolistycznych polegających na przyznaniu przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. Panom Zbigniewowi Sz. i Romanowi H.wyłączności na kopanie grobów, budowę, montaż i demontaż nagrobków, ekshumacje, otwieranie grobowców do pochówku, na cmentarzu będącym własnością Gminy Głubczyce, co w ocenie organu antymonopolowego jest praktyką monopolistyczną określoną w art.4 ust.4 oraz 5 ust.1 pkt 1 w/w ustawy.

Stwierdzenie stosowania praktyki monopolistycznej oznacza, iż stosujący praktykę doprowadził do trwałych zmian na rynku niemożliwych do osiągnięcia bez stosowania praktyk monopolistycznych, narażając jednocześnie konkurentów na niepowetowaną szkodę (wyrok Sądu Antymonopolowego sygn. akt XVII Amr 74/94).

Nałożenie kary pieniężnej ma być sankcją za stosowanie praktyk monopolistycznych, które są konsekwencją nadużycia pozycji dominującej na rynku co wskazano w pkt. I oraz III sentencji decyzji.

Nałożenie kary ma charakter prewencyjny ale równocześnie i represyjny, gdyż z jednej strony powinno spowodować zaprzestanie stosowania w przyszłości praktyk określonych w art.4 pkt 4 oraz art.5 ust.1 pkt 1 ustawy antymonopolowej a także powinno być sankcją za naruszenie przepisów ustawy i nadużycie pozycji monopolistycznej na rynku.

Stosowane przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. , wyżej opisanych praktyk monopolistycznych, które są konsekwencją zajmowania przez tego przedsiębiorcę pozycji monopolistycznej na rynku usług cmentarnych i pogrzebowych w zakresie usług związanych z kopaniem grobów oraz ich budową, montażem i utrzymaniem, spowodowały ujemne skutki na rynku, które organ antymonopolowy przedstawił w treści uzasadnienia pkt. I i III sentencji tej decyzji. Tak więc stosowanie przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. praktyk monopolistycznych o jakich mowa w art.4 pkt 4 oraz art.5 ust.1 pkt 1 spowodowało na rynku świadczenia usług pogrzebowych ujemne skutki dla konkurencji i konsumentów

Zgodnie z art.14 ust.1 Prezes Urzędu może ustalić karę pieniężną w wysokości 100% przychodu w rozumieniu art.2 pkt 10 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów. Wobec czego organ antymonopolowy mógł nałożyć na „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w Głubczycach karę w maksymalnej wysokości 173.566,6 PLN, natomiast w decyzji RKT-02/2001 postanowił o nałożeniu kary w wysokości 17.350 PLN tj. około 10% kary maksymalnej.

„Usługi Komunalne” Sp. z o.o. w złożonym odwołaniu wniosły o obniżenie kary pieniężnej nałożonej decyzją nr RKT-02/2001. W uzasadnieniu odwołania spółka podniosła, iż nałożoną w/w decyzją karą pieniężną w wysokości 17.350 PLN, pochłonie większą część zaplanowanego na 2000r. zysku w wysokości 25 500 PLN.

Organ antymonopolowy postanowił uznać wniosek strony za uzasadniony i niniejszą decyzją postanowił obniżyć pierwotnie nałożoną karę pieniężną do wysokości 2.500 PLN. tj. do około 10% zaplanowanego na 2000r. zysku „Usługi Komunalne” Sp. z o.o.

Ponadto na obniżenie nałożonej decyzją nr RKT-02/2001 kary pieniężnej miała wpływ zmiana aneksem nr 1 z dnia 12.02.2001r. przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. oraz Panów Z.Szymczyk i R.Hauptman, umowy nr 9/2000 z dn.31.10.2000r. (będącej kontynuacją umowy 1/96), dotyczącej oddania Cmentarza Komunalnego Zakładowi Usług Pogrzebowych Panów Z.Sz. i R.H. w odpłatne użytkowanie celem prowadzenia działalności w zakresie usług pogrzebowych. Zgodnie z tym aneksem, strony umowy, w związku z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr RKT-02/2001 z dnia 31.01.2001r. postanowiły o wykreśleniu z umowy postanowień o jakich mowa w § 9 i 10 tej umowy tj. postanowień przyznających Panom Z.Sz. i R.H. wyłączność na wykonywanie czynności dotyczących kopania grobów, uporządkowania mogił oraz budowy grobowców. Ponadto została zmieniona treść regulaminu cmentarza komunalnego w Głubczycach, w którym zrezygnowano z postanowień przyznających zakładowi pogrzebowemu świadczącemu usługi na terenie cmentarza wyłączność na: kopanie grobów, budowę grobowca, ekshumację zwłok, demontaż i montaż nagrobków. Powyższe świadczy o tym, iż „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. zaprzestały stosowania praktyk monopolistycznych o jakich mowa w art.4 ust.4 oraz art.5 ust.1 pkt 1 ustawy antymonopolowej. Biorąc jednak pod uwagę art.21 ust.1 ustawy antymonopolowej, organ antymonopolowy postanowił w sentencji tej

decyzji stwierdzić stosowanie przez „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. praktyk monopolistycznych o jakich mowa w pkt.I i III tej decyzji.

Wysokość nałożonych decyzją nr RKT-02/2001 kar pieniężnych na „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. została zmiarkowana. Jednakże z racji tego iż „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. podpisując aneks nr 1 z dnia 12.02.2001r. do umowy nr 9 z dnia 31.10.2000r. zaprzestały stosowania praktyk monopolistycznych o jakich mowa w pkt.I i III sentencji tej decyzji, organ antymonopolowy postanowił o znacznym obniżeniu kary nałożonej na tego przedsiębiorcę decyzją nr RKT-02/2001, do symbolicznej wysokości 2.500PLN.

Wysokość nałożonej kary została zmiarkowana. Kara pieniężna została ustalona w wysokości znacznie poniżej kary maksymalnej jaką zgodnie z przepisami w/w ustawy mógł nałożyć organ antymonopolowy. Zdaniem organu antymonopolowego kara w takiej wysokości spełnia jednakże rolę represyjną, czyli jest sankcją finansową za naruszenie przepisów ustawy antymonopolowej, a także i prewencyjną gdyż może zapobiec stosowaniu w przyszłości praktyk monopolistycznych określonych w tej ustawie.

Art.479²⁹ § 2 k.p.c. przewiduje, iż jeśli Prezes Urzędu uzna odwołanie za słuszne, może nie przekazując akt sądowi-uchylić albo zmienić swoją decyzję w całości lub w części. Korzystając z możliwości zmiany lub uchylecia decyzji, organ antymonopolowy po ponownym przeanalizowaniu akt zgromadzonych w trakcie postępowania, biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, uznał odwołania „Usługi Komunalne” Sp. z o.o. oraz Panów Z.Sz. i R.H., za w części uzasadnione i postanowił uchylić decyzję nr RKT-02/2001 z dnia 31 stycznia 2001r. a następnie wydać niniejszą decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę organ antymonopolowy orzekł jak w sentencji decyzji.

Kary pieniężne należy wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NPB o/o Warszawa 10101010-7878-223-1

Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach, w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

DYREKTOR DELEGATURY
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach

ALICJA KRAL

